

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 31. svibnja 2024.

Analiza odluke

Hercezi protiv Hrvatske zahtjev br. 7732/19

čl. 14. Konvencije – zabrana diskriminacije čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju – zaštita vlasništva

Neostvarivanje prava na dvostruku otpremninu uslijed ex lege prestanka radnog odnosa

Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) zasjedajući u vijeću od tri suca donio je 30. siječnja 2024. odluku o nedopuštenosti kojom je odbacio prigovor podnositelja da je bio diskriminiran u odnosu na radnike koji su pretrpjeli manji stupanj zdravstvenog oštećenja jer nije dobio dvostruku otpremninu, a zbog čega je bio navodno diskriminiran u uživanju te otpremnine suprotno čl. 14. i čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija).

Podnositelj zahtjeva bio je vozač teretnog vozila u trgovačkom društvu „Zagrebačke pekarnice Klara d.d.“. Uslijed pretrpljene ozljede na radu, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje mu je priznao pravo na invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad. Po pravomoćnosti rješenja o mirovini *ex lege* mu je prestao radni odnos. Poslodavac mu je isplatio otpremninu u iznosu od 8.000 kn, dok je od osiguravajućeg društva na ime naknade štete dobio otprilike 120.000 kn. Pozivajući se na Zakon o radu¹, podnositelj je prigovorio iznosu otpremnine te je zatražio isplatu razlike. Općinski radni sud u Zagrebu (dalje: ORSZG) odbio je zahtjev podnositelja navodeći da je sporna odredba ZOR-a primjenjiva samo na radnike koji su pretrpjeli djelomični gubitak radne sposobnosti (profesionalna nesposobnost za rad), te koji su dobili otkaz uslijed činjenice da im poslodavac nije mogao ponuditi drugo radno mjesto. Županijski sud u Zagrebu je odbio žalbu podnositelja te je potvrdio prvostupanjsku presudu. Vrhovni sud je odbacio izvanrednu reviziju podnositelja, dok je Ustavni sud odbacio ustavnu tužbu kao nedopuštenu. Podnositelj je potom podnio zahtjev za dodjelom naknade štete na ime izgubljene zarade, a koji je ORSZG usvojio dodijelivši mu iznos od otprilike 90.000 kn.

Pozivajući se na čl. 14. u vezi s čl. 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju podnositelj je pred Europskim sudom prigovorio da je zbog odluka domaćih sudova, a koji su odbili njegov zahtjev

---

¹ Čl. 80. st. 1. Zakona o radu (NN 149/09; dalje: ZOR)

„Radnik koji je pretrpio ozljedu na radu, odnosno koji je obolio od profesionalne bolesti, a koji nakon završenog liječenja i oporavka ne bude vraćen na rad, ima pravo na otpremninu najmanje u dvostrukom iznosu od iznosa koji bi mu inače pripadao.“

za dodjelom dvostruke otpremnine, bio diskriminiran u odnosu na druge radnike koji su doživjeli manji stupanj zdravstvenog oštećenja.

Obzirom da je podnositelj zahtjeva preminuo prije donošenja odluke, Europski sud je u skladu sa svojom dobro utvrđenom sudskom praksom utvrdio da supruga podnositelja kao njegova nasljednica ima aktivnu legitimaciju nastaviti postupak u njegovo ime ([Mile Novaković protiv Hrvatske](#), br. 73544/14, st. 33.-34., 17. prosinac 2020.).

Europski sud je ponovio opća načela o diskriminaciji u kontekstu socijalne politike države, sažeta u predmetu [Milivojević protiv Srbije](#) ((odl.), br. 11944/16, st. 26.-30., 5. srpanj 2022.). Za razmatranje prigovora diskriminacije na temelju čl. 14., Sud mora utvrditi postojanje različitog postupanja prema „osobama u analognim ili relevantno sličnim situacijama“. Drugim riječima, iako zahtjev dokazivanja analogne situacije ne traži da usporedne skupine budu identične, podnositelj mora dokazati da je, u odnosu na posebnu prirodu njegovog prigovora, bio u relevantno sličnoj situaciji kao i drugi s kojima se drugačije postupalo ([Clift protiv Ujedinjene Kraljevine](#), br. 7205/07, st. 66., 13. srpanj 2010.). Obzirom da bolje poznaju vlastito društvo i njegove potrebe, državne vlasti su u boljem položaju nego međunarodni sudac ocijeniti je li neko pitanje gospodarske ili socijalne politike u javnom interesu. Stoga, Europski sud je utvrdio da će on, u pravilu, poštovati odluku državnih vlasti o tome što predstavlja opći interes, osim ako je takva odluka „očigledno bez razumne osnove“. ([Carson i drugi protiv Ujedinjene Kraljevine](#) [VV], br. 42184/05, st. 61., 16. ožujak 2010.).

Podnositelj zahtjeva je pokušavao usporediti sebe, osobu kojoj je utvrđena opća nesposobnost za rad i koja je stekla pravo na invalidsku mirovinu, s osobama čija je radna sposobnost djelomično smanjena i koje su zbog toga otpuštene jer im poslodavci nisu mogli ponuditi drugo odgovarajuće mjesto. I ORSZG i Županijski sud u Zagrebu utvrdili su da je cilj čl. 80. ZOR-a bila zaštita potonje posebno osjetljive kategorije radnika, obzirom da su ti radnici nužno bili suočeni s nesigurnošću i potencijalno dugotrajnim razdobljima nezaposlenosti u odnosu na zdrave radnike. Europski sud je smatrao da ovakvo tumačenje odredbe ZOR-a nije bilo proizvoljno ili očigledno nerazumno.

Slijedom navedenog, Europski sud je primijetio da podnositelj zahtjeva nije bio suočen s takvom nesigurnošću, obzirom da je bio na bolovanju i primao plaću do trenutka kada mu je *ex lege* prestao radni odnos, a kada je krenuo primati invalidsku mirovinu. Nadalje, on je dobio i otpremninu i naknadu štete osiguravajućeg društva zbog pretrpljene ozljede na radu te mu je u postupku za naknadu štete na ime izgubljene zarade nadoknađena razlika između plaće koju bi primao da je ostao u radnom odnosu i iznosa njegove invalidske mirovine.

Sukladno navedenom, Europski sud je odbacio zahtjev podnositelja kao očigledno neosnovan jer nije uspio dokazati da je bio u relevantno sličnom ili analognom položaju s osobama kojima je utvrđena djelomična nesposobnost za rad.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2024. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava